

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Valtuustoaloite Palvelubussin palvelupäivien palauttamisesta takaisin viiteen

Kunnanhallitus 11.05.2026 § 114

Valmistelija Hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 22.4.2026 valtuutettu Maikki Hämäläinen-Ylikahri jätti valmistelemansa valtuustoaloitteen, palvelubussin palvelupäivien palauttamisesta takaisin viiteen.

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskunnan palvelualueelle valmisteltavaksi.

Käsittely

Keskustelun kuluessa esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen yhdyskunnan palvelualueelle ja hyvinvoinnin- ja elinvoiman palvelualueelle yhteisesti valmisteltavaksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti lähettää valtuustoaloitteen yhdyskunnan palvelualueelle ja hyvinvoinnin- ja elinvoiman palvelualueelle yhteisesti valmisteltavaksi.

Otteet

yhdyskuntajohtaja, kehitysjohtaja, infrapäällikkö

Yhdyskuntalautakunta 03.11.2026  
401/08.01.01/2026

Valmistelija Liikenneinsinööri Roosa Iltanen ja hyvinvointisuunnittelija Anna Mäkelä

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lempäälän kunta palauttaa palvelubussin liikennöinnin viidestä päivästä kolmeen päivään tehdyn vähennyksen jälkeen takaisin viiteen arkipäivään viikossa. Aloitteessa perustellaan esitystä erityisesti ikääntyneiden kuntalaisten

liikkumismahdollisuuksien turvaamisella, kuljetuspalvelujen myöntämiskriteerien kiristymisellä sekä yli 75-vuotiaiden määrän kasvulla. Lisäksi aloitteessa tuodaan esiin palvelubussin merkitys ikääntyneiden arjen asioinnin, kotona asumisen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Lempäälän palvelubussi on kaikille avoin joukkoliikenteenomainen kuljetuspalvelu, joka on tarkoitettu erityisesti henkilöille, joille tavallisen linja-auton käyttö on hankalaa. Palvelubussin käyttö ei edellytä hakemusta, päätöstä tai erillisiä todistuksia. Palvelu parantaa kuntalaisten mahdollisuuksia asiointiin, harrastuksiin, terveyspalveluihin sekä muihin arjen matkoihin. Palvelubussi toimii taksin ja linja-auton välimuotona, sillä se voi joustavasti poiketa tavanomaiselta reitiltään ja tarvittaessa kuljettaa asiakkaan lähelle määränpäättä tai kotipihaa. Palvelun saavutettavuutta tukevat esteetön kalusto, kuljettajien asiakaspalveluosaaminen sekä käyttäjien tarpeet huomioiva toimintamalli.

Lempäälän kunta tunnistaa palvelubussitoiminnan merkityksen erityisesti ikääntyneiden kuntalaisten liikkumismahdollisuuksien tukena, asiointimahdollisuuksien parantajana sekä kotona asumisen edistäjänä. Palvelubussi on kuitenkin kunnan harkinnanvaraisesti järjestämä palvelu, eikä lainsäädäntö velvoita kuntaa järjestämään kyseistä toimintaa.

Palvelubussin liikennöintiä vähennettiin viidestä arkipäivästä kolmeen osana kunnan talouden tasapainottamistoimia, joista Kunnanvaltuusto päätti 27.11.2024 (§ 90). Muutoksen taustalla olivat kunnan taloudelliset reunaehdot sekä tarve kohdentaa käytettävissä olevia määrärahoja ensisijaisesti lakisääteisten palveluiden turvaamiseen.

Palvelubussin käyttöä seurataan säännöllisesti matkustajamäärälaskennoilla. Seurannan perusteella matkustajamäärät ovat nykyiselläkin palvelutasolla varsin maltillisia. Vuorokohtaiset matkustajamäärät ovat pääsääntöisesti muutamien matkustajien suuruisia, eikä liikennöinnin laajentamiselle takaisin viiteen arkipäivään ole matkustajamäärien perusteella nähtävissä sellaista kysyntää, joka perustelisi palvelutason nostamisesta aiheutuvat lisäkustannukset nykyisessä taloudellisessa tilanteessa. Palvelubussin liikennöinti on kuitenkin tunnistettu merkittäväksi sitä käyttäville henkilöille asiointi- ja liikkumismahdollisuuksien tukemisessa.

Palvelubussin palvelutaso on pyritty mitoittamaan vastaamaan käytettävissä olevia taloudellisia resursseja sekä toteutunutta kysyntää. Reittisuunnittelun lähtökohtana on hyödynnetty Lempäälän kunnan alueella asuvien 75 vuotta täyttäneiden henkilöiden asuinpaikkatietoja. Kunta seuraa jatkossakin palvelubussin käyttöä ja mahdollisuuksia palvelutason kehittämiseen käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Väestön palvelutarpeiden kehitystä seurataan eri toimialojen poikkihallinnollisessa asuin ympäristötyöryhmässä sekä yhteistyössä seniorineuvoston ja ikääntyneiden hyvinvointifoorumin kanssa.

Edellä esitetyin perustein sekä kunnan nykyinen taloudellinen tilanne huomioon ottaen palvelubussin liikennöinnin palauttaminen viiteen arkipäivään ei ole tällä hetkellä mahdollista. Palvelubussiliikenteen jatkumista nykyisessä laajuudessaan voidaan kuitenkin pitää merkittävänä, sillä palveluun kohdistuneista säästöpainista huolimatta liikennöinti on säilynyt kolmena päivänä viikossa. Yhdyskuntalautakunta poisti palvelubussiin kohdistuneen säästötoimen kestävän kuntatalouden ohjelman käsittelyn yhteydessä 15.9.2026 (§ 135). Lisäksi hyvinvointiohjelmassa on kirjattu tavoitteeksi palvelubussiliikenteen varmistaminen.

Vastaus on valmisteltu yhdyskunnan palvelualueen sekä hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen yhteistyönä.

#### Liitteet

Valtuustoaloite palvelubussin palvelupäivien palauttamisesta takaisin viiteen

Lisätietoja: Liikenneinsinööri Roosa Iltanen p. 0444811804 ja  
hyvinvointisuunnittelija Anna Mäkelä, 0401954884  
sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

#### Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

#### Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen ja toimittaa sen kunnanhallitukselle. Lisäksi vastaus annetaan tiedoksi hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnalle.

Kunnanhallitukselle esitetään, että se saattaa vastauksen tiedoksi valtuustolle ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kunta seuraa jatkossakin palvelubussin käyttöä ja mahdollisuuksia palvelutason kehittämiseen käytettävissä olevien resurssien puitteissa, mutta bussin palvelupäiviä ei kasvateta.

#### Päätös